पुत्रादिसंबंधंतावन्निषेधति नहीति ॥ ३५ ॥ देहादिसंबंधंनिषेधति नैवेति कदाचित्विद्ययाकर्मदाहेसतिपरमांगतिंमोक्षंयाति ॥ ३६ ॥ तथापिप्रारब्धकर्मणामवश्यभोक्तव्यत्वमाह पुण्येति ॥ ३७ ॥ संचितकर्मणांज्ञानेनैवदाहइत्याह पुण्येति तत्क्षयेपुण्यपापक्षयेसति अस्यजीवस्यब्रह्मभावेब्रह्मविद्ब्रह्मैवभवतीतिश्रुतिसिद्धेब्रह्मविद्ययाव्यक्तीभूतेसतिपरांगतिंकैवल्यंपश्यंतिपंडिताःशास्त्रदृष्ट्यानत्वन्यस्यकैवल्यमन्येनद्रष्टुंशक्यतइति ॥ ३८ ॥ इतिशांति॰मो॰नै॰भा॰पंचसप्तत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः॥२७५॥ ॥७॥ उक्तविधज्ञानप्रतिबंधिकासर्वानर्थहेतुस्तृष्णाममतात्यागेननाशनीयेत्याह भातरइत्यादिनाध्यायेन ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ अर्थाःब्रह्मलोकांताविषयाः समृद्धाःसंपन्नाः हिप्रसिद्धं विजानतांविवेकिनांदुःखमेव यदाहभगवान्पतंजलिः परिणामतापसंस्कारदुःखैर्गुणवृत्तविरोधाच्च

नत्ययंकस्यचित्कश्चिन्नास्यकश्चनविद्यते ॥ भवत्येकोत्ययंनित्यंशरीरसुखदुःखकृत् ॥ ३५ ॥ नैवसंजायतेजंतुर्नचजातुविपद्यते ॥ यातिदेहमयंमुक्त्वाकदाचित्परमांगतिं ॥ ३६ ॥ पुण्यपापमयंदेहंक्षपयन्कर्मसंक्षयात् ॥ क्षीणदेहःपुनर्देहीब्रह्मत्वमुपगच्छति ॥ ३७ ॥ पुण्यपापक्षयार्थंहिसांख्यज्ञानंविधीयते ॥ तत्क्षयेत्वस्यपश्यंतिब्रह्मभावेपरांगतिं ॥ ३८ ॥ इतिश्रीमहाभा॰शां॰मो॰नारदासितसंवादेपंचसप्तत्यधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥२७५॥ ॥७॥ युधिष्ठिरउवाच भ्रातरःपितरःपौत्राज्ञातयःसुहृदःसुताः ॥ अर्थहेतोर्हताःक्रूरैरस्माभिःपापकर्मभिः ॥ १ ॥ येयमर्थोद्भवातृष्णाकथमेतांपितामह ॥ निवर्तयेयंपापानितृष्णयाकारितावयं ॥ २ ॥ भीष्मउवाच अत्राप्युदाहरंतीममितिहासंपुरातनं ॥ गीतंविदेहराजेनमांडव्यायानुपृच्छते ॥ ३ ॥ सुसुखंबतजीवामियस्यमेनास्तिकिंचन ॥ मिथिलायांप्रदीप्तायांनमेदह्यतिकिंचन ॥ ४ ॥ अर्थाःखलुसमृद्धाहिबाढंदुःखंविजानतां ॥ असमृद्धास्त्वपिसदामोहयंत्यविचक्षणान् ॥ ५ ॥ यच्चकामसुखंलोकेयच्चदिव्यंमहत्सुखं ॥ तृष्णाक्षयसुखस्यैतेनार्हतःषोडशींकलां ॥ ६ ॥ यथैवशृंगंगोःकालेवर्धमानस्यवर्धते ॥ तथैवतृष्णावित्तेनवर्धमानेनवर्धते ॥ ७ ॥ किंचिदेवममत्वेनयदाभवतिकल्पितं ॥ तदेवपरितापायनाशेसंपद्यतेपुनः ॥ ८ ॥ नकामाननुरुद्ध्येतदुःखंकामेषुवैरतिः ॥ प्राप्यार्थमुपयुंजीतधर्मकामान्विसर्जयेत् ॥ ९ ॥

दुःखमेवसर्वंविवेकिनइति परिणामेदुःखंविनश्यदवस्थःपुत्रादिर्दुःखंददाति विद्यमानोपिचैत्रपुत्रवन्नायंगुणवानितितापयन्दुःखंददाति गुणवान्विनष्टोपिहापुत्रइतिस्मृत्वास्मृत्वादुःखसंस्कारोद्बोधनेनदुःखंददाति सर्वथारमणीयेपितस्मिन्चलंगुणवृत्तमितिन्यायेनप्रतिक्षणपरिणामितयाचित्तस्यसूक्ष्मंराजसंतामसंदुःखमोहहेतुंपरिणामंयोगिनएवजानंतिनतुमंदाः अंतःसंज्ञाःस्थावरवद्वारसहामूढास्तदुःखमितिविद्रवंते अक्षिमात्रकल्पोहिविद्वान्अत्यंतदुःखलेशेनाप्युद्विजतेऽतोविवेकिनःसर्वंब्रह्मलोकांतंदुःखमेवेतिसूत्रार्थसंक्षेपः ॥ ५॥६॥७॥८॥ प्राप्येति धर्मार्थमपिवित्तंनलिप्सेत यथोक्तं धमार्थंयस्यवित्तेहावरंतस्यनिरीहता प्रक्षालनाद्धिपंकस्यदूरादस्पर्शनंवरमिति धर्ममपिअर्थंप्राप्यैवउपयुंजीत कामांस्तुअर्थंप्राप्यापिविसर्जयेदेव ॥ ९ ॥

Digitized by Google